

THE LEGAL NATURE OF SUPERVISORY DECISIONS OF THE COUNCIL OF SCIENTIFIC EXCELLENCE

CHARAKTER PRAWNY ROZSTRZYGNIEĆ NADZORCZYCH RADY DOSKONAŁOŚCI NAUKOWEJ

ABSTRACT

Supervision over entities performing public tasks is one of the most important elements of the proper functioning country. Decentralization of country power, consisting in assigning public tasks to certain entities, in particular in the specialized social sphere, such as the system of scientific advancement, including the granting of the right to legislate under this system, is inextricably linked with the need to supervise them. In this system, the legislator provided for specific supervisory powers for the institution that performs the function of the central government administration body in the field of proceedings counted by it, which is the Council of Scientific Excellence. Due to the complexity of the system of scientific promotions, including the procedures for scientific promotion themselves, the supervision over them is of a different nature. At the same time, the concept of supervision as part of the activities of this authority has been reserved by the legislator for activities specified in Art. 238 paragraph. 1 point 6 of the Law on higher education and science. Determining its full scope requires decoding the legal norms resulting from various legal acts, because the constitutional act itself for the activities of the Council of Scientific Excellence, which

can be considered of the Law on higher education and science, is not exhaustive in this respect. It should be pointed out that while the supervision of doctoral entities and habilitation entities in terms of the lawfulness of the proceedings for scientific promotion finds its exhaustive regulations, first of all, in the appropriately applied provisions of the Code of Administrative Procedure, taking the actions in question in relation to the resolutions referred to in Art. 192 paragraph 2 and 3 and art. 221 paragraph 14 of the Law on higher education and science, it is not sufficiently regulated. Thus, as part of this work, an analysis of the applicable legal provisions related to the supervision by the Council of Scientific Excellence referred to in Art. 238 paragraph 1 point 6 lit. a of the Law on higher education, taking into account the criteria of the activity in question and the legal nature of the decisions taken within its framework, as well as the practice of exercising supervision by this authority.

STRESZCZENIE

Nadzór nad podmiotami wykonującymi zadania publicznie jest jednym z najważniejszych elementów prawidłowego funkcjonowania państwa. Decentralizacja władzy państwa, polegająca na przypisywaniu określonym podmiotom zadań publicznych, w szczególności w wyspecjalizowanej sferze społecznej, jaką jest system awansów naukowych, w tym upoważnieniu do stanowienia prawa wewnętrznego w ramach tego systemu, wiąże się nierozdzielnie z koniecznością sprawowania nad nimi nadzoru. W systemie tym ustawodawca przewidział szczególne kompetencje nadzorcze dla instytucji pełniącej funkcję centralnego organu administracji rządowej w zakresie prowadzonych przez nią postępowań, jaką jest Rada Doskonałości Naukowej. Złożoność systemu awansów naukowych, w tym samych postępowań o awans naukowy, powoduje, że wykonywanie nadzoru nad nimi ma zróżnicowany charakter. Jednocześnie pojęcie nadzoru w ramach działań tego organu zostało zarezerwowane przez ustawodawcę dla czynności określonych w art. 238 ust. 1 pkt 6 p.s.w.n. Ustalenie pełnego jego zakresu wymaga zdekodowania norm prawa wynikających z różnych aktów prawnych, gdyż sama ustawa ustrojowa w odniesieniu do działalności Rady Doskonałości Naukowej, za którą można uznać p.s.w.n., nie jest w tej mierze wyczerpująca. Wskazania wymaga przy tym, że o ile sprawowanie nadzoru nad podmiotami doktoryzującymi oraz podmiotami habilitującymi w zakresie zgodności z prawem procedowanych postępowań o awans naukowy zostało wyczerpująco uregulowane przede wszystkim w odpowiednio stosowanych przepisach k.p.a., o tyle podejmowanie przedmiotowych czynności w stosunku do uchwał, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n., nie znajduje wystarczającego unormowania. Tym samym w ramach niniejszej pracy dokonano analizy obowiązujących przepisów prawa związanych ze sprawowaniem przez Radę Doskonałości Naukowej nadzoru, o którym

mowa w art. 238 ust. 1 pkt 6 lit. a p.s.w.n., uwzględniając kryteria przedmiotowej działalności oraz charakter prawny podejmowanych w jej ramach rozstrzygnięć, a także samej praktyki sprawowania nadzoru przez ten organ.

KEYWORDS: *Council of Scientific Excellence, supervision, doctoral entites, postdoctoral entities, scientific degrees, art. degrees*

SŁOWA KLUCZOWE: *Rada Doskonałości Naukowej, nadzór, podmioty doktoryzujące, podmioty habilitujące, stopnie naukowe, stopnie w zakresie sztuki*

WPROWADZENIE

Zagadnienia dotyczące systemu szkolnictwa wyższego i nauki są przedmiotem zainteresowania nie tylko środowiska naukowego, ale i w coraz większym stopniu także innych grup społecznych, w szczególności współpracujących z podmiotami tego systemu, jak i korporacji zawodowych. W jego ramach doniosłe znaczenie przypisuje się temu elementowi, który wiąże się z promowaniem przyszłych kadr naukowych. Państwa, które opierają swoją gospodarkę na rozwoju nauki, wiedzy i innowacjach, kładą szczególny nacisk na tę materię. Można rzec zatem, że awanse naukowe wpisują się nie tylko w partykularne zainteresowanie społeczeństwa, ale wręcz w politykę państwa. Samo pojęcie systemu prawa może być rozumiane jako uporządkowany zbiór norm prawnych, rekonstruowanych przede wszystkim z przepisów prawnych zgrupowanych w aktach normatywnych (Lang, Wróblewski, Zawadzki, 1979, s. 349). Przyjęcie tej terminologii stanowi wyraz postulatów zamknięcia pewnych dziedzin regulacji prawnych i wyznaczenia ich precyzyjnych granic (Leszczyński, 2017 s. 23). Mając na uwadze przytoczone, choć w sposób uproszczony, definicje, można stwierdzić, że zbiór przepisów prawa, które normują postępowania mające na celu nadanie stopni doktora i doktora habilitowanego lub tytułu profesora, tworzą system awansów naukowych. Przepisy te w zasadniczej mierze unormowane zostały w dwóch ustawach, tj. p.s.w.n. oraz k.p.a.

W tym kontekście szczególną uwagę zwraca przyznanie podmiotom doktoryzującym i podmiotom habilitującym, a zatem instytucjom uprawnionym do przeprowadzania postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, kompetencji

sui generis o charakterze prawodawczym w odniesieniu do tych postępowań, co wynika z upoważnień zawartych w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n. W konsekwencji dekoncentracji uprawnień przypisanych ustawodawcy i centralnym podmiotom wydającym przepisy wykonawcze rzecz można, że na podmiotach doktoryzujących oraz podmiotach habilitujących ciąży co najmniej współodpowiedzialność za jakość procedur postępowań o awans naukowy (Wojtuń, 2021, s. 4).

W omawianym systemie ustawodawca przewidział także miejsce dla instytucji pełniącej funkcję centralnego podmiotu administracji rządowej w zakresie prowadzonych przez nią postępowań. Instytucją tą jest Rada Doskonałości Naukowej, której zasadniczym zadaniem, wyznaczającym zakres kompetencji tego organu, jest działanie na rzecz zapewnienia rozwoju kadry naukowej zgodnie z najwyższymi standardami jakości działalności naukowej wymaganymi do uzyskania stopni naukowych, stopni w zakresie sztuki i tytułu profesora. Organowi temu, stosownie do art. 238 ust. 1 pkt 6 p.s.w.n., przypisano właściwość szczególne istotną z punktu widzenia zakreślonej tematyki postępowań o awans naukowy, dotyczącą sprawowania nadzoru nad podmiotami doktoryzującymi i podmiotami habilitującymi w zakresie badania zgodności z prawem uchwał regulujących szczegółowy tryb przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego, a także prawidłowości procedowania przedmiotowych postępowań.

Na tym tle podjęto problematykę badawczą, uwzględniającą takie metody badawcze jak metoda prawnodogmatyczna, jak i metoda prawnoempiryczna, dotyczącą charakteru prawnego rozstrzygnięć nadzorczych Rady Doskonałości Naukowej, o których mowa w art. 239 pkt 2 p.s.w.n., biorąc pod uwagę przede wszystkim, jak się wydaje, niewystarczające unormowania prawne w tej materii.

POJĘCIE NADZORU I JEGO CELE

Pojęcie nadzoru w ramach nauk prawnych zaczerpnięte zostało *de facto* z terminologii nauk o zarządzaniu (Wierzbowski, Wiktorowska, 2013, s. 94). Jednocześnie nawet w obszarze danej dyscypliny naukowej może być ono

ujmowane w różny sposób, w zależności od panujących w niej zasad ogólnych czy charakteru i cech poszczególnych subdyscyplin. Przykładem tego może być odmienne pojmowanie tego pojęcia na gruncie prawa prywatnego oraz prawa publicznego.

Z punktu widzenia rozważań czynionych w zakresie postawionego problemu badawczego istotne pozostaje ujęcie pojęcia nadzoru, które używane jest w prawie administracyjnym. Istotą nadzoru, jak wskazuje się w literaturze przedmiotu, jest wyciąganie konsekwencji z zachowania organu podporządkowanego, obserwowanego przez organ nadzorczy, z punktu widzenia określonego, wybranego kryterium nadzoru, czyli pewnego wzorca, do którego porównuje się dane zachowanie (Zimmermann, 2016, s. 228). W polskim ustawodawstwie, niezależnie od tego, czy dotyczy ono nadzoru scentralizowanego, czy też zdecentralizowanego, wyróżnić można różnorodne kryteria nadzoru, do których najczęściej zalicza się legalność, celowość, gospodarność i rzetelność. Czyniąc ogólne spostrzeżenia na temat nadzoru w prawie administracyjnym, warto także zwrócić uwagę na cele funkcje, jakie w doktrynie są przypisywane tej instytucji. Pod pojęciem celu należy rozumieć pewien stan, do którego nadzór powinien zmierzać, bądź też jego oczekiwane efekty. Odnosząc się zaś do funkcji nadzoru, należy mieć na uwadze wyniki, do których prowadzi nadzór, oceniane z punktu widzenia jego celów (Przyńska, 2020, s. 5). Będą to zatem rzeczywiste, faktyczne efekty, jakie osiągnane są w praktyce przy zastosowaniu omawianej instytucji, do których powinny należeć przede wszystkim zachowanie zgodności z prawem oraz ochrona i wsparcie adresatów działań administracji publicznej.

RADA DOSKONAŁOŚCI NAUKOWEJ JAKO ORGAN NADZORCZY I JEJ ZADANIA

Zadania nadzorcze Rady Doskonałości Naukowej, organu będącego jednocześnie następcą prawnym Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, zostały określone w art. 238 ust. 1 pkt 6 p.s.w.n. Zgodnie z tym przepisem do zadań tego organu należy m.in. sprawowanie nadzoru nad podmiotami doktoryzującymi i podmiotami habilitującymi w zakresie zgodności z prawem

uchwał w sprawach, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 tej ustawy, a także postępowań w sprawie nadania stopnia doktora lub doktora habilitowanego. Przepis ten określa zatem zakres podmioty oraz przedmiotowy działalności nadzorczej Rady Doskonałości Naukowej, a także ustanawia kryterium wykonywania tej działalności, jakim jest zgodność z prawem, które można określić mianem kryterium legalizmu.

W literaturze przedmiotu podkreśla się, że wyliczenie zadań Rady Doskonałości Naukowej w art. 238 ust. 1 pkt 1–6 nie ma charakteru normatywnego, lecz jedynie porządkuje zadania tego organu określone w innych przepisach ustawy (Izdebski, 2020, s. 380). W tym miejscu należy wskazać, że stosownie do art. 232 ust. 2 p.s.w.n. organ ten, w zakresie prowadzonych postępowań, pełni funkcję centralnego organu administracji rządowej. W konsekwencji może powstać wątpliwość, czy w istocie organ ten jest organem administracji publicznej oraz jaki status należy mu przyznać na gruncie szczególnych postępowań administracyjnych, jakimi są postępowania o awans naukowy, co ma istotne znaczenie dla określenia jego pełnych zadań nadzorczych. Niewątpliwie podmiot ten jest organem szczególnego rodzaju, który może wymykać się tradycyjnemu podziałowi i kwalifikacjom. Jednakże zasadne jest uznanie, że Radzie Doskonałości Naukowej należy przypisać analogiczny status jak jej poprzedniczce Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, w odniesieniu do której również formułowano niejednoznaczne poglądy. Jako przykład wskazać można wyrok WSA w Warszawie z dnia 10 stycznia 2008 r. oraz wyrok TK z dnia 12 kwietnia 2012 r., w których podniesiono, że Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów posiada atrybuty swego samorządu pracowników naukowych, sprawującego w określonym ustawowo zakresie kontrolę nad innymi podmiotami (I SA/Wa 1301/07 oraz SK 30/10). Trafnie jednak wskazuje się w dyskursie naukowym na kontrowersyjność tego twierdzenia (Izdebski, 2020, s. 370–371). W konsekwencji zasadne wydaje się przyjęcie założenia, że Rada Doskonałości Naukowej może być uznana na podstawie art. 5 § 2 pkt 4 k.p.a. za przykład organu wyższego stopnia w stosunku do organów administracji publicznej określonych na podstawie art. 17 pkt 3 k.p.a. Taką opinię w stosunku do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów wyrażano także w literaturze przedmiotu (Kędziora, 2015, s. 247; Sieniuc, 2019, s. 51). Należy dodać, że przepisy te odnoszą się do

pojęcia ministra, w rozumieniu kierownika centralnego urzędu administracji rządowej, podległego, podporządkowanego lub nadzorowanego przez Prezesa Rady Ministrów, jednak trzeba przyjąć, iż brak jest uzasadnienia w doszukiwaniu się różnic między brzmieniem art. 17 pkt. 3 k.p.a. *in extenso* a pojęciem centralnego organu administracji rządowej (Chróścielewski, 2009, s. 59). W konsekwencji, skoro Rada Doskonałości Naukowej, nawet jedynie w ramach prowadzonych postępowań, których zakres kompetencyjny jest relatywnie szeroki, pełni funkcję centralnego organu administracji rządowej, to nie sposób jest uznać, iż nie jest ona organem administracji publicznej w znaczeniu ustrojowym, a tym bardziej funkcjonalnym, na użytek systemu awansów naukowych.

Powyższe ustalenia przekładają się bezpośrednio na konieczność uznania, że przepisy p.s.w.n. nie określają w sposób wyczerpujący zadań nadzorczych Rady Doskonałości Naukowej, w szerokim ujęciu pojęcia nadzoru, które uzupełniane winny być przez odpowiednio stosowane przepisy k.p.a. Jak stanowi art. 239 p.s.w.n., w ramach nadzoru, o którym mowa w art. 238 ust. 1 pkt 6, Rada Doskonałości Naukowej może żądać informacji i wyjaśnień od podmiotów doktoryzujących i podmiotów habilitujących, stwierdzać nieważność uchwał w sprawach, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 tej ustawy, a także wznawiać postępowania administracyjne w sprawach nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego. Należy jednak uznać, że przedmiotowe wyliczenie nie stanowi katalogu zamkniętego, gdyż Rada Doskonałości Naukowej będzie wykonywać zadania nadzorcze nad podmiotami doktoryzującymi oraz podmiotami habilitującymi także na gruncie regulacji wynikających z przepisów k.p.a., jako organ wyższego stopnia. Te działania jednak zostały wyczerpująco unormowane w dziale II, w rozdziałach 12 i 13 k.p.a.

Mając na uwadze zakres działalności nadzorczej Rady Doskonałości Naukowej nad podmiotami nadającymi stopnie naukowe i stopnie w zakresie sztuki, można określić tę działalność jako czynności badawcze, dokonywane przez wyspecjalizowany organ w sposób faktyczny lub następczy, polegające na weryfikowaniu, czy działania podmiotów doktoryzujących oraz podmiotów habilitujących odpowiadają wymaganemu przez prawo stanowi rzeczy i w wypadku wykrycia odstępstw od tego stanu – formułowaniu wniosków lub

stosowaniu działań o charakterze procesowym i represyjnym. Jest to przy tym działalność zupełna. Odróżnić należy ją bowiem od nadzoru sprawowanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, o którym mowa w art. 426 p.s.w.n. Co prawda podmioty doktoryzujące oraz podmioty habilitujące wchodzą w zakres systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz zaliczane są do podmiotów tworzących ten system, jednakże są one normatywnie wyodrębnionymi instytucjami. Z tego powodu na gruncie działalności nadzorczej należy rozróżnić pojęcie podmiotów doktoryzujących i podmiotów habilitujących, zdefiniowanych w art. 185 ust. 1 i art. 218 p.s.w.n., od uczelni, federacji podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki, instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk czy też instytutów badawczych lub międzynarodowych instytutów naukowych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Pierwsze z nich należy bowiem określać mianem organów administracji publicznej, przynajmniej w znaczeniu funkcjonalnym, w ramach systemu awansów naukowych, natomiast drugie z wymienionych podmiotów są osobami prawnymi, jak i zakładami administracyjnymi realizującymi normatywnie określoną misję systemu szkolnictwa wyższego i nauki i działającymi na rzecz tego systemu. W tym ujęciu podmioty wymienione w art. 7 ust. 1 p.s.w.n. nie są organami administracji publicznej. W konsekwencji działalność nadzorcza Rady Doskonałości Naukowej nie jest koherentna z działalnością nadzorczą ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Pierwszy z wymienionych podmiotów jest bowiem wyłącznie właściwy do sprawowania nadzoru w zakresie systemu awansów naukowych, ale tylko w odniesieniu do podmiotów posiadających uprawnienia do nadawania stopni naukowych lub stopni w zakresie sztuki.

KRYTERIUM NADZORU NAD UCHWAŁAMI REGULUJĄCYMI SZCZEGÓŁOWY TRYB POSTĘPOWAŃ O AWANS NAUKOWY

Jak już wspomniano, Rada Doskonałości Naukowej w ramach wykonywanej działalności nadzorczej, zgodnie z art. 238 ust. 1 pkt 6 p.s.w.n., stosuje kryterium zgodności z prawem. Celem przyjęcia tego kryterium jest

przeciwdziałanie dowolności i arbitralności działania podmiotów uprawnionych do nadawania stopni naukowych lub stopni w zakresie sztuki oraz poddanie tego działania kontroli na podstawie kryterium zgodności z obowiązującym prawem. Nie powinno przy tym ulegać wątpliwości, że ocena zgodności z prawem realizacji zadań podmiotów doktoryzujących oraz podmiotów habilitujących w obszarze uchwalania regulaminów, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n., nie powinna być dokonywana z uwzględnieniem aktów wewnętrznych czy też innych aktów, które nie są źródłami prawa powszechnie obowiązującego w rozumieniu art. 87 Konstytucji RP. Przesądza o tym przede wszystkim zamknięty system źródeł prawa, do którego należy odnosić pojęcie zgodności z prawem. Przy przedmiotowej ocenie należy zatem brać pod uwagę tylko akty prawa powszechnie obowiązującego, a więc Konstytucję RP, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia. Z katalogu tego wyłączone będą akty prawa miejscowego, gdyż nie dotyczą one sfery systemu awansów naukowych.

Pojęcie „zgodność z prawem”, jak podkreśla się w doktrynie prawa administracyjnego, należy pojmować jako działania niesprzeczne z całym porządkiem prawnym, podjęte na podstawie konkretnej normy prawnej oraz będące następstwem właściwego zinterpretowania i zrozumienia tej normy (Zimmermann, 2016, s. 234). Kryterium legalności rozumiane być winno zatem jako ocena wykonywania działań publicznych w zgodzie z porządkiem prawnym, a nie wyłącznie daną normą prawną, przy czym w ocenie tej należy uwzględnić przede wszystkim normę lub normy prawne, które stanowiły podstawę podjęcia określonych działań.

W tym kontekście kryterium nadzoru, które stosowane musi być przez Radę Doskonałości Naukowej nad podmiotami doktoryzującymi oraz podmiotami habilitującymi w obszarze stanowienia przez te podmioty uchwał, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n., będzie odnosiło się do oceny zgodności tych aktów z normami wynikającymi przede wszystkim z przepisów p.s.w.n. oraz odpowiednio stosowanych przepisów k.p.a., przy czym nie tylko, bowiem także innych aktów prawa powszechnie obowiązującego, które w jakimkolwiek aspekcie będą normowały zagadnienia dotyczące systemu awansów naukowych.

NADZÓR A AUTONOMIA PODMIOTÓW DOKORYZUJĄCYCH I PODMIOTÓW HABILITUJĄCYCH

W literaturze przedmiotu podkreśla się, że powierzenie przez ustawodawcę autonomii podmiotom przeprowadzającym postępowania o awans naukowy stanowi wyraz najgłębszej, systemowej zmiany prawnej w zakresie ich procedowania, polegającej na przeniesieniu unormowań dotychczas wynikających z rozporządzeń na poziom aktów prawa zakładowego (Kierznowski, 2021, s. 180–181).

O ile wątpliwe może być definiowanie uchwał podjętych na podstawie art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n. jako aktów prawa zakładowego, gdyż podmioty doktoryzujące i podmioty habilitujące w zakresie systemu awansów naukowych nie mają przymiotu zakładu administracyjnego, o tyle nie ulega wątpliwości, że przedmiotowe uchwały stanowią *sui generis* prawo wewnętrzne, któremu jednak należy odmówić przymiotu źródła prawa. Możliwe jest przy tym ich określenie jako swoistych źródeł prawa, właściwych dla niektórych statutów i regulaminów podmiotów prawa publicznego, które należą do prawa wewnętrznego, a jednocześnie w sposób wyraźny oddziałują na sferę zewnętrzną.

Słusznie podkreśla się w dyskursie naukowym, że przyznanie podmiotom przeprowadzającym postępowania o awans naukowy prawa do stanowienia tego typu regulacji skutkuje znaczącym zróżnicowaniem szczegółowych elementów tychże postępowań (Kierznowski, 2021, s. 181). Doktryna prawa stara się przy tym dopatrywać pozytywnych efektów tego zjawiska w postaci zwiększenia autonomii uczelni (Sieniuc, 2019, s. 121). Kwestia ta pozostaje jednak kontrowersyjna. Po pierwsze – przede wszystkim tak duże zróżnicowanie przepisów procesowych dotyczących tej samej materii może budzić wątpliwości z punktu widzenia zasady pewności prawa. Należy bowiem zauważyć, że oprócz znaczącego różnicowania regulacji dotyczących szczegółowego trybu przeprowadzania postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, przepisy stanowione przez uprawnione podmioty mogą być często nowelizowane, co zdaje się potwierdzać analiza uchwał senatów uczelni i rad naukowych instytutów, które udostępniane są w biuletynach informacji publicznej tych

podmiotów. W konsekwencji osoby ubiegające się o nadanie stopnia doktora czy też stopnia doktora habilitowanego mogą być nierzadko zaskakiwane nowym stanem prawnym, co należy uznać za wysoce niepożądany stan rzeczy.

Po drugie, omawiana zmiana, na co wskazuje się w literaturze, ma charakter deregulacyjny (Anotnowicz, 2020, s. 153–154). Zmniejszenie oddziaływania państwa na system awansów naukowych nie przekłada się jednak na stwierdzenie, iż następuje to w myśl zwiększenia autonomii uczelni, która normowana jest zgodnie z art. 70 ust. 5 Konstytucji RP, stosownie do którego zapewnia się autonomię szkół wyższych na zasadach określonych w ustawie. Beneficjentem autonomii, co wynika *prima facie* z brzmienia przytoczonego przepisu, są szkoły wyższe. Jak wskazuje się w doktrynie, podmioty te, niezależnie od tego, kto jest ich założycielem, mają charakter korporacji prawa publicznego, a wpływ na ich funkcjonowanie i procesy decyzyjne winien być przyznany właściwym organom wewnętrznym szkół wyższych, niezależnych od wpływów zewnętrznych (Zaradkiewicz, 2016, s. 1601). Podkreśla się przy tym także, że konstytucyjna gwarancja autonomii nie dotyczy innych niż szkoły wyższe jednostek organizacyjnych lub podmiotów, nawet jeżeli stanowią one zinstytucjonalizowaną formę urzeczywistniania konstytucyjnej wolności nauki i sztuki (Garlicki, 1999, s. 12). Nie będzie ona zatem obejmowała instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk czy też instytutów badawczych lub międzynarodowych instytutów naukowych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Istotną kwestią pozostają także funkcje autonomicznej szkoły wyższej, do których zalicza się kształcenie w określonym zakresie objętym programem nauczania, rozwój badań naukowych, rozwój twórczości artystycznej, jak i nauczanie jako forma przekazywania wiedzy i prawy (Zaradkiewicz, 2016, s. 1607). Funkcje te, można rzec, uzupełniają się, jednakże ich zestawienie pozwala stwierdzić, że autonomia nie jest wartością samą w sobie, lecz ma gwarantować skuteczną realizację zadań uczelni, które to określane są przez ustrojodawcę oraz ustawodawcę. Autonomia nie jest także wartością bezwzględną, na co wskazuje brzmienie art. 70 ust. 5 *in fine* Konstytucji RP. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w jednym z wyroków, omawiany przepis upoważnia ustawodawcę do ustanowienia granic autonomii szkół wyższych, pozostawiając przy tym szeroki zakres swobody regulacyjnej (wyrok TK z dnia

7 lutego 2006 r., SK 45/04). W tym samym wyroku podniesiono, że autonomia dopuszczać ma ingerencję państwa w interesie publicznym, w szczególności w sprawach niezwiązanych bezpośrednio z przedmiotem i metodami prowadzonych badań naukowych oraz treścią programów nauczania.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że konstytucyjna gwarancja autonomii szkół wyższych nie może wpływać na kryterium sprawowania nadzoru nad uchwałami, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n. Przede wszystkim twierdzenie to uzasadnione jest wyraźnym określeniem zakresu podmiotowego w art. 70 ust. 5 Konstytucji RP, do którego podmioty doktoryzujące oraz podmioty habilitujące nie należą. Ponadto uprawnienie do stanowienia przepisów regulujących szczegółowy tryb przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora oraz postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, jako przejaw deregulacji zadań państwa w odniesieniu do systemu awansów naukowych, nie mieści się w zakresie przedmiotowym i funkcjach gwarancyjnych autonomii. Innymi słowy, sprawowanie nadzoru w omawianej materii nad podmiotami przeprowadzającymi postępowania o awans naukowy nie wkracza w ich autonomię.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE RADY DOSKONAŁOŚCI NAUKOWEJ

Szeroki zakres działalności nadzorczej Rady Doskonałości Naukowej nad podmiotami doktoryzującymi oraz podmiotami habilitującymi, która polega na podejmowaniu czynności badawczych, dokonywanych w sposób faktyczny lub następczy, ukierunkowanych na weryfikację, czy działania tych podmiotów odpowiadają wymaganemu przez prawo stanowi rzeczy i w wypadku wykrycia odstępstw od tego stanu formułowaniu wniosków lub stosowaniu działań o charakterze procesowym i represyjnym, rodzi pytanie, jaki charakter prawny przyjmują rozstrzygnięcia podejmowane w tym zakresie, mając na uwadze, że tego typu działalność nie wkracza w sferę autonomii tych podmiotów.

W literaturze podkreśla się, że poprzez rozstrzygnięcie nadzorcze należy rozumieć akt administracyjny organu nadzorczego, który kończy postępowanie nadzorcze i konkretyzuje środek nadzoru, który organ chce zastosować

(Zimmermann, 1991, s. 45). Zwraca także uwagę stanowisko, zgodnie z którym należy przyjmować, w razie gdy norma prawa materialnego wymaga autorytatywnej konkretyzacji, a przepisy prawa nie kształtują stosunku materialnoprawnego na podstawie innej formy działania, że obowiązuje zasada domniemania załatwienia sprawy w formie decyzji administracyjnej. Jednocześnie podkreśla się, że przyjęcie tej zasady możliwe jest jedynie wtedy, gdy z przepisu prawa materialnego możliwe jest wyprowadzenie normy prawnej, która wymaga konkretyzacji (Adamiak, 2020, s. 93).

Niewątpliwie podstawową prawną formą działania administracji publicznej jest decyzja administracyjna. Należy przy tym wskazać, że w literaturze przedmiotu rozróżnia się decyzje administracyjne w ujęciu materialnym oraz procesowym. W pierwszym z nich akt ten rozumiany jest jako oparte na przepisach prawa administracyjnego władcze, jednostronne oświadczenie woli organu administracji publicznej, określające sytuację prawną konkretnie wskazanego adresata w indywidualnie oznaczonej sprawie (Wierzbowski, 2017, s. 190). Z kolei pojęcie decyzji administracyjnej w ujęciu procesowym określa art. 104 k.p.a., który należy odczytywać w połączeniu z art. 1 § 1 pkt 1, art. 105 i art. 107 k.p.a. W tym kontekście decyzja administracyjna jest prawną formą rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej co do jej istoty lub w inny sposób ją kończącą.

Mogłoby się wydawać, że rozstrzygnięcia Rady Doskonałości Naukowej, o których mowa w art. 239 pkt 2 p.s.w.n., wykazują daleko idące podobieństwo do orzeczeń Wojewody stwierdzających nieważność uchwały lub zarządzenia jednostki samorządu terytorialnego. Przepisy regulujące materię postępowania nadzorczego w stosunku do samorządu gminnego zawiera art. 91 u.s.g. oraz wskazujące analogiczne rozwiązania w stosunku do powiatu i samorządu województwa: art. 79 u.s.p. i art. 82 u.s.w., a także art. 11 ust. 1, 3 i 4 u.r.i.o. Przepisy te wprost przewidują dwie podstawowe formy rozstrzygnięć kończących postępowanie nadzorcze przed Wojewodą. Jedną z nich jest stwierdzenie nieważności uchwały lub zarządzenia, a drugą wskazanie, iż uchwała lub zarządzenie zostały wydane z naruszeniem prawa. Jak wskazuje się w literaturze przedmiotu, zakończenie postępowania nadzorczego nad uchwałami jednostek samorządu terytorialnego nie wymaga każdorazowo wydania aktu nadzoru. Takie przypadki będą miały miejsce, gdy w ramach podjętych

czynności Wojewoda nie stwierdzi sprzeczności z prawem weryfikowanych uchwał lub zarządzeń. Jednakże milczenie organu nadzoru oznaczać będzie niejako zatwierdzenie nadzorowanych uchwał lub zarządzeń jako podjętych w sposób prawidłowy. Jednocześnie niezależnie od tego, czy w ramach czynności przeprowadzanych przez Wojewodę stwierdzone zostanie naruszenie prawa przy wydawaniu nadzorowanych aktów, w postępowaniu prowadzonym przed tym organem znajdują odpowiednie zastosowanie przepisy k.p.a. (Szewczyk, 2012, s. 181). Z kolei w związku z przedmiotowym odesłaniem przyjmuje się, że rozstrzygnięcia nadzorcze Wojewody powinny zawierać elementy właściwe dla decyzji administracyjnej, takie jak: oznaczenie organu, data wydania aktu nadzorczego, osnowa zawierająca rozstrzygnięcie i powołanie podstawy prawnej, właściwe podpisy, a przede wszystkim uzasadnienie faktyczne oraz prawne (Kmieciak, 2001, s. 44–45).

Ponadto w literaturze przedmiotu, odnoszącej się do nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego, wskazuje się, że postępowanie nadzorcze obejmuje uregulowany prawem ciąg czynności procesowych organów nadzoru zmierzających do ustalenia stanu faktycznego sprawy związanej z wydaniem uchwały lub zarządzenia z punktu widzenia zgodności z prawem oraz ewentualnie władczą ingerencją wobec takiej uchwały lub zarządzenia poprzez stwierdzenie jej nieważności w całości lub w części (Szewczyk, 2012, s. 180).

W konsekwencji należy uznać, że zarówno do samego aktu nadzorczego Wojewody, jak i do procedury zmierzającej do jego wydania, odpowiednie zastosowanie znajdują unormowania procesowego prawa administracyjnego wynikające z przepisów k.p.a., ze wszystkimi tego konsekwencjami dotyczącymi unormowań związanych z decyzją administracyjną i postępowaniem zmierzającym do jej wydania.

Odmienne niż w przypadku aktu nadzorczego Wojewody kształtują się zagadnienia dotyczące rozstrzygnięcia Rady Doskonałości Naukowej stwierdzającego nieważność uchwał w sprawach, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n. W pierwszej kolejności należy wskazać, że ustawodawca nie przewidział odpowiedniego stosowania przepisów k.p.a. w zakresie realizacji tego zadania. Trzeba zwrócić uwagę, iż obowiązujące przepisy o charakterze powszechnie obowiązującym nie regulują procedury prowadzenia czynności nadzorczych przez Radę Doskonałości Naukowej

nad aktami stanowionymi przez podmioty doktoryzujące oraz podmioty habilitujące. Jedyne przepisy, które w jakimkolwiek zakresie odnoszą się do tego zagadnienia, stanowione są przepisami statutu Rady Doskonałości Naukowej, a zatem normami o charakterze prawa wewnętrznego. Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 13 i 14 Prezydium Rady Doskonałości Naukowej w sprawach prowadzonych przez Radę stwierdza nieważność uchwały senatu oraz rady naukowej w sprawie sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora oraz stwierdza nieważność uchwały senatu oraz rady naukowej w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego, zasad ustalania wysokości opłaty za postępowanie w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz zwalniania z tej opłaty oraz sposobu wyznaczania członków komisji habilitacyjnej. Przy wydawaniu aktu nadzoru, o którym mowa w art. 239 pkt 2 p.s.w.n., Prezydium Rady Doskonałości Naukowej nie jest zobowiązane do zasięgnięcia opinii któregośkolwiek zespołu, co jest wymagane przy niektórych innych czynnościach nadzorczych wykonywanych przez ten organ, z zastrzeżeniem możliwości zlecenia wydania takiej opinii na podstawie § 9 ust. 1 pkt 4 statutu Rady Doskonałości Naukowej.

Należy wskazać, że w odróżnieniu od przepisów normujących nadzór nad jednostkami samorządu terytorialnego, np. art. 91 ust. 5 oraz art. 98 ust. 1 u.s.g., przepisy p.s.w.n. nie przewidują odpowiedniego stosowania przepisów k.p.a. w odniesieniu do postępowania prowadzonego przez Radę Doskonałości Naukowej w przedmiocie stwierdzenia nieważności określonych w tej ustawie uchwał regulujących szczegółowy tryb przeprowadzania postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, jak i zaskarżenia do sądu administracyjnego rozstrzygnięć podjętych zgodnie z tą procedurą. Brak jest przy tym na gruncie p.s.w.n. przepisów o charakterze materialnoprawnym, które określałyby interes prawny lub obowiązek podmiotów nadzorowanych przez Radę Doskonałości Naukowej, co pozwoliłoby uznać, że w ramach tego nadzoru mogą znajdować odpowiednie zastosowanie przepis k.p.a. W konsekwencji przedmiotowe postępowanie nadzorcze nie jest ogólnym postępowaniem administracyjnym, a akt nadzoru stwierdzający nieważność uchwał, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n., nie tworzy

stosunku administracyjnoprawnego wobec podmiotów doktoryzujących lub podmiotów habilitujących. Akt ten nie rozstrzyga bowiem o uprawnieniach czy też obowiązkach tychże podmiotów, nie znosi ich ani nie tworzy. Innymi słowy, do postępowania prowadzonego przez Radę Doskonałości Naukowej nie będą miały zastosowania przepisy k.p.a., zaś uchwała stwierdzająca nieważność regulacji dotyczących szczegółowego trybu przeprowadzania postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego nie będzie miała przymiotu decyzji administracyjnej, jak i nie musi zawierać elementów typowych dla tego aktu administracyjnego.

Wymaga także rozważenia, czy rozstrzygnięcie nadzorcze Rady Doskonałości Naukowej ma charakter konstytutywny, czy też deklaratoryjny. Z uwagi na brak odpowiedniego stosowania przepisów k.p.a., a także zważywszy na specyficzny przedmiot tego aktu w procedurze zmierzającej do jego wydania, nie powinno wywodzić się podobieństwa z instytucji stwierdzenia nieważności decyzji. W odróżnieniu także od przepisów dotyczących nadzoru Wojewody nad jednostkami samorządu terytorialnego ustawodawca nie zdecydował się wskazać, iż uchwały podmiotów doktoryzujących oraz podmiotów habilitujących, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3, a także art. 214 ust. 14 p.s.w.n., sprzeczne z prawem są nieważne. *Ratio legis* braku zastosowania analogicznego unormowania, które dawałoby podstawę do uznania, iż akt nadzorczy Rady Doskonałości Naukowej ma charakter deklaratoryjny, może wynikać z okoliczności, do jakich doprowadziłoby przyjęcie takiego charakteru prawnego tego rozstrzygnięcia. Mianowicie stwierdzenie nieważności uchwały podmiotu doktoryzującego lub podmiotu habilitującego z mocą *ex tunc* mogłoby rodzić daleko idące wątpliwości odnośnie do prawidłowości przeprowadzonych postępowań o awans naukowy pod rządami regulacji wewnętrznych, co do których orzeczono o ich sprzeczności z prawem. W konsekwencji zasadne jest przyjęcie, iż akt nadzoru, podjęty na podstawie art. 239 pkt 2 p.s.w.n., ma charakter konstytutywny.

SPRAWOWANIE NADZORU PRZEZ RADĘ DOSKONAŁOŚCI NAUKOWEJ W ASPEKCIE PRAKTYCZYM

Analiza praktyki działalności Rady Doskonałości Naukowej w omawianej materii zdaje się potwierdzać dotychczas poczynione rozważania. Organ ten wydał do tej pory cztery rozstrzygnięcia stwierdzające nieważność uchwał podmiotów doktoryzujących lub podmiotów habilitujących. Każde poszczególne rozstrzygnięcie obejmowało orzekanie zarówno w stosunku do regulacji dotyczących postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, jak i postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Oznacza to, że w ramach czynności nadzorczych nie prowadzono indywidualnego postępowania w stosunku do jednej uchwały, lecz obejmowało ono podmiot i wszystkie uchwały przez niego wydane obowiązujące w danym czasie.

Rada Doskonałości Naukowej, co wynika z analizowanych rozstrzygnięć, nie zawiadamiała nadzorowanego podmiotu o wszczęciu postępowania, jak i nie wzywała go do zajęcia stanowiska w sprawie. Tego typu podejście determinowane jest prawdopodobnie faktem, iż uchwały, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n., są powszechnie dostępne w biuletynach informacji publicznej na stronach podmiotowych uczelni, instytutów Polskiej Akademii Nauk, instytutów badawczych oraz instytutów międzynarodowych uprawnionych do nadawania stopni naukowych. Sprawowanie nadzoru przez Radę Doskonałości Naukowej winno zatem następować w sposób ustawiczny.

Konstrukcja wydawanych przez organ nadzorczy aktów również nie zawiera typowych dla decyzji administracyjnych elementów, o których mowa w art. 107 § 1 k.p.a. Poza oznaczeniem podmiotu nadzorującego i nadzorowanego, wskazaniem daty wydania aktu, powołaniem podstawy prawnej, zawarciem rozstrzygnięcia i podpisu osoby upoważnionej do podpisania tego aktu brak jest przede wszystkim uzasadnienia faktycznego i prawnego odpowiadającego art. 107 § 3 k.p.a., a także jakiegokolwiek pouczenia o prawie do wniesienia *środk*a zaskarżenia od przedmiotowego rozstrzygnięcia. Organ nadzorczy, wskazując na określoną sprzeczność przyjętych przez podmiot doktoryzujący lub podmiot habilitujący przepisów, a także wyjaśniając, na czym sprzeczność ta polega, nie wykazuje jednak jej wpływu, a już na pewno nie istotnego

wpływu, na wadliwość prowadzonych przez te podmioty postępowań o awans naukowy.

Rada Doskonałości Naukowej w ramach wydawanych aktów nadzorczych wskazuje przeważnie na sprzeczność określonych przepisów przyjętych przez podmioty doktoryzujące lub podmioty habilitujące z odpowiednio stosowanymi przepisami k.p.a. oraz przepisami p.s.w.n., rzadziej natomiast z innymi powszechnie obowiązującymi aktami normatywnymi. Za istotne niewątpliwie należy uznać badanie regulacji wynikających z uchwał nadzorowanych podmiotów pod kątem odpowiedniego stosowania przepisów k.p.a. w postępowaniach o awans naukowy. Wynika to z ogólnej problematyki odpowiedniego stosowania przepisów prawa, przede wszystkim w zakresie szczególnego rodzaju postępowaniach administracyjnych, jakimi są postępowania w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego.

Ponadto w treści podejmowanych przez siebie rozstrzygnięć organ ten niejednokrotnie formułuje uwagi o charakterze postulatycznym, czyli takie, które nie stwierdzają co prawda określonego naruszenia, lecz wskazują na pewne niedostatki przyjętych przez podmioty nadzorowane rozwiązań. Tego typu wskazania przyjęć należy z aprobatą, mając na uwadze skutek, jaki mogą one przynieść, a mianowicie danie podstaw do autoreformatoryjnego działania podmiotów doktoryzujących oraz podmiotów habilitujących na przyszłość.

WNIOSKI

Decentralizacja władzy państwa, polegająca na przypisywaniu określonym podmiotom zadań publicznych, w szczególności w wyspecjalizowanej sferze społecznej, jaką jest system awansów naukowych, w tym przyznanie prawa do stanowienia prawa w ramach tego systemu, wiąże się nierozdzielnie z koniecznością sprawowania nad nimi nadzoru. Z tego powodu weryfikacja działalności podmiotów uprawnionych do nadawania stopni naukowych od dawna podlega silnej, a niekiedy represyjnej weryfikacji. Kompetencje w tym zakresie przyznawane były centralnym organom administracji rządowej, które w aktualnym stanie prawnym sprawowane są przez Radę Doskonałości Naukowej.

Złożoność systemu awansów naukowych, w tym samych postępowań o awans naukowy, powoduje, że wykonywanie nadzoru nad nimi ma zróżnicowany charakter. Ustalenie pełnego jego zakresu wymaga odczytywania norm prawa wynikających z różnych aktów prawnych, gdyż sama ustawa ustrojowa dla działalności Rady Doskonałości Naukowej, za którą można uznać p.s.w.n., nie jest w tej mierze wyczerpująca.

Przyjęty przez ustawodawcę model nadzoru nad podmiotami doktoryzującymi i podmiotami habilitującymi, które partycypują w wykonywaniu zadań państwa w zakresie rozwoju kadr naukowych, skutkuje także uznaniem jego dychotomiczności co do prawnych form aktów nadzoru podejmowanych przez Radę Doskonałości Naukowej, co wynika z zakresu działań nadzorczych tego organu.

Działania te w zakresie, w jakim dotyczą sprawowania nadzoru nad uchwałami, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n., zdają się nie mieć odpowiednika w dotychczasowym ustawodawstwie. Przed wszystkim, choć na pozór wykazują one pewne podobieństwo do działań nadzorczych Wojewody w stosunku do jednostek samorządu terytorialnego, to jednak nie są zbieżne z tym postępowaniem nadzorczym.

Mając na uwadze całość powyższych ustaleń, należy stwierdzić, że prowadzone przez Radę Doskonałości Naukowej postępowanie nadzorcze nad uchwałami, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n., może być wszczynane wyłącznie z urzędu. Czynności w ramach tego postępowania mogą być realizowane przez Prezydium Rady Doskonałości Naukowej lub zostać zlecone określonemu zespołowi tego organu. Weryfikacja ta może następować zarówno w ramach prowadzenia innych czynności nadzorczych uregulowanych z przepisach k.p.a., jak i niezależnie od nich. W ramach realizowanego nadzoru organ może wydać akt, o którym mowa w art. 239 pkt 2 p.s.w.n., względnie nie dokonać jakiegokolwiek rozstrzygnięcia. Nie ma przy tym podstaw, by uznać, że Rada Doskonałości Naukowej w przypadku niestwierdzenia nieważności określonej uchwały podmiotu doktoryzującego lub podmiotu habilitującego w ramach podjętych czynności nadzorczych zaświadcza o jej zgodności z prawem.

Sam akt nadzoru stwierdzający nieważność określonych regulacji dotyczących szczegółowego trybu przeprowadzania postępowania w sprawie nadania

stopnia doktora lub postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego należy uznać za działanie bezpośrednio zobowiązujące, które jest inną formą stosowania prawa administracyjnego niż decyzja administracyjna. Takie działanie różni się w sposób istotny od aktu administracyjnego, w tym nie posiada cechy, którą można określić mianem dwustronnego związania. Z aktu nadzoru, wydawanego przez Radę Doskonałości Naukowej na podstawie art. 239 pkt 2 p.s.w.n., nie wynikają bowiem żadne uprawnienia lub obowiązki, które wiązałyby zarówno ten organ, jak i jego adresata. Stwierdzenie nieważności którejs z uchwał, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 lub art. 221 ust. 14 p.s.w.n., aktualizuje natomiast, wobec podmiotów określonych w tych przepisach, obowiązek ponownego ich wydania wynikający bezpośrednio z treści tych przepisów, a zatem obowiązek normatywny. W tym ujęciu akt ten można określić mianem generalnego i abstrakcyjnego. Jest to zatem akt administracyjny *sui generis*, o charakterze konstytutywnym, niebędący decyzją administracyjną w rozumieniu przepisów k.p.a. Przyjęcie tego typu konstrukcji zdaje się w pełni uzasadnionym działaniem ustawodawcy.

Analiza praktyki działalności Rady Doskonałości Naukowej daje także podstawy, aby sądzić, że organ ten nie uznaje podejmowanych przez siebie orzeczeń za decyzje administracyjne.

Jednocześnie należy wskazać, że uczynienie z tego aktu nadzoru *sui generis* aktu odrębnego od decyzji administracyjnej, przy jednoczesnym braku przepisów p.s.w.n. określających szczegółowy tryb jego podjęcia, jak i samą jego treść, może nasuwać daleko idące wątpliwości odnośnie do skutecznego wykonywania zadania, jakie zostało powierzone Radzie Doskonałości Naukowej, związanego z nadzorem nad wewnętrznymi regulacjami podmiotów doktoryzujących lub podmiotów habilitujących.

W konsekwencji należałoby postulować *de lege ferenda* wprowadzenie unormowań dotyczących szczegółowego trybu przeprowadzania nadzoru nad uchwałami, o których mowa w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 p.s.w.n. Niewątpliwie precyzyjne określenie procedury nadzorczej może zagwarantować zwiększenie ochrony samodzielności podmiotów doktoryzujących oraz podmiotów habilitujących, jak i przyczynić się do usprawnienia samej działalności Rady Doskonałości Naukowej w tym jej aspekcie, gdyż możliwość dokonania przez nią oceny, a zatem weryfikacji, czy organ ten

nie wykroczył poza granice przyznanych mu kompetencji, zwiększy przede wszystkim gwarancje wynikające z zasady pewności prawa, które winny być zapewnione w państwie prawa.

WYKAZ SKRÓTÓW:

k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego
Konstytucja RP – ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
p.s.w.n. – ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
TK – Trybunał Konstytucyjny
u.r.i.o – ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych
u.s.g. – ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
u.s.p. – ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym
u.s.w. – ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa
WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny

REFERENCES

- Adamiak, B. (2020). *Prawo do procesu w świetle regulacji prawa procesowego administracyjnego*. W: R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *System Prawa Administracyjnego*, t. 9: *Prawo procesowe administracyjne*. Warszawa: C.H. Beck.
- Antonowicz, D. (2020). *Organy uczelni uprawnione do nadawania stopni naukowych*. W: D. Antonowicz, A. Machnikowska, A. Szot (red.), *Innowacje i konserwatyzm 2.0. Polskie uczelnie w procesie przemian*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Chróścielewski, W., Tarno, J.P. (2009). *Postępowanie administracyjne i postępowanie przed sądami administracyjnymi*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Garlicki, L. (1999). *Komentarz do art. 70*. W: L. Garlicki (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. III. Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe.
- Izdebski, H. (2020). *Komentarz do art. 236*. W: H. Izdebski, M. Zieliński, *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Kędziora, R. (2015). *Ogólne postępowanie administracyjne*. Warszawa: C.H. Beck.
- Kierznowski, Ł. (2021). *Stopnie naukowe i stopnie w zakresie sztuki. Komentarz*. Warszawa: Difin.
- Kmieciak, Z. (2001). *Akty kolegium regionalnej izby obrachunkowej w świetle wymagań prawa procesowego*. „Samorząd Terytorialny” nr 6.
- Lang, W., Wróblewski, J., Zawadzki, S. (1979). *Teoria państwa i prawa*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Leszczyński, L. (2017). *System prawa w ujęciu teoretycznym*. „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska”, Vol. LXIV.
- Przyńska, A. (2020). *Zadania nadzorcze Państwowej Komisji wyborczej w polskim prawie wyborczym*. Warszawa: C.H. Beck.
- Sieniuć, M. (2019). *Jednostka w postępowaniach w sprawach nadania stopnia i tytułu naukowego. Studium z prawa administracyjnego procesowego*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Szewczyk E. (2012). *Odpowiednie stosowanie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego w postępowaniu nadzorczym prowadzonym przez wojewodę oraz regionalną izbę obrachunkową*. „Studia Lubuskie”, t. VIII, nr 8.
- Wierzbowski, M. (2017). *Prawo administracyjne*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Wierzbowski, M., Wiktorowska, A. (2013). *Nadzór, kontrola, koordynacja, kierownictwo*. W: M. Wierzbowski (red.), *Prawo administracyjne*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Wojtuń, M. (2021). *Sprawiedliwość proceduralna w postępowaniach awansowych*. „Państwo i Prawo”, nr 2.
- Zaradkiewicz, K. (2016). *Komentarz do art. 70*. W: M. Safjan, L. Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86*. Warszawa: C.H. Beck.

Zimmermann, J. (1991). *Elementy procesowe nadzoru i kontroli NSA nad samorządem terytorialnym*. „Państwo i Prawo”, nr 10.

Zimmermann, J. (2016). *Prawo administracyjne*. Warszawa: Wolters Kluwer.

ORZECZNICTWO

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 kwietnia 2012 r., SK 30/10.

Wyrok Trybunału konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2006 r., SK 45/04.

Wyrok Warszawskiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 10 stycznia 2008 r., I SA/Wa 1301/07.

AKTY PRAWNE

Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2022 r. poz. 574 | ze zm.).

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.).

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.).

Ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137 ze zm.).

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 528 ze zm.).

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 547 ze zm.).

